

højtærede Handelsminister fra Forstanderinden for Odense Fagskole, Frøken Nathalia Hansen, hvori hun andrager om at faa Statstilskuddet forøget fra 1 000 Kr. til 5 000 Kr. Jeg skal ikke sige meget om dette Andragende og om denne Skole, idet jeg fuldt ud kan tiltræde, hvad det ærede Medlem Hr. L. D. Rasmussen sagde om dette Forhold i Aftes; jeg skal kun sige det, at det er en Skole, der ikke blot er til megen Gavn for Fyns Stift, men ogsaa har Betydning langt udenfor Stiftets Omraade. Med de Priser, vi har i Øjeblikket, er Forholdet dette, at det er meget vanskeligt for ubemidlede Elever at faa et Kursus ved denne Skole. Hvis derimod den højtærede Handelsminister vilde tage Hensyn til dette Andragende, blev der Penge til Raadighed, saa ogsaa mindre bemidlede Elever kunde faa Gavn af denne Skole, som har saa overordentlig Betydning for de unge Kvinder, der søger den.

Jeg skal derefter gøre nogle Bemærkninger til et Spørgsmaal, der atter har været stærkt fremme under denne Finanslovbehandling, nemlig om det kan siges, at de forskellige Samfundsklasser svarer den rigtige Skat, som de bør svare, i Forhold til deres Indtægter. Det er naturligt, at et saadant Spørgsmaal bliver rejst Gang efter Gang; det er naturligt, om ærede Medlemmer grunder over, hvorvidt det kan siges, at enhver Samfundsklasse her i Landet svarer den rigtige Skat. Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har rejst det Spørgsmaal, om det paa Grundlag af de statistiske Oplysninger og de Udtalelser, der er fremkommet om Ligningsarbejdet fra Landsoverskatteraadets Næstformand, maatte siges, at Landbruget som Helhed betalte for lidt i Statsskat. Den højtærede Handelsminister har, idet han henviste til sin lange Virksomhed som Formand for en Skatteraadskreds, udtalt, at hans Erfaring gik i den Retning, at det danske Landbrug paa dette Omraade ikke indtog nogen Særstilling. Ogsaa jeg har lidt Erfaring paa dette Omraade, idet jeg i flere Aar har været Formand for en blandet Kommune og i de sidste 5 Aar været Medlem af et Skatteraad, under hvilket hører en Købstad og 16 Landkommuner.

Jeg maa sige, at min Erfaring gaar i samme Retning som den højtærede Handelsministers, at Lysten til at slippe saa billigt for Skat som muligt er ens i alle Samfundsklasser. Der er ingen Samfundsklasse, om hvilken man kan sige, den i særlig Grad stiller sig uvillig overfor Skat, men enhver Samfundsklasse ønsker at slippe saa billigt

som muligt. Men jeg maa ganske vist føje til, at det er betydelig sværere for de skattelignende Myndigheder at finde den rigtige Indkomst hos Skatteyderne i frie Erhverv end hos Skatteyderne i faste Stillinger, og det er vel endda allersværest for dem at finde de rigtige Indtægter ved Landbruget. Naar dette er Tilfældet, skyldes det, at denne Samfundsklasse i langt højere Grad end andre har et stort personligt Forbrug af egne Produkter, derved bliver der et langt større Spillerum for det, vi kalder det frie Skøn, hvor man ikke med Bestemthed kan sige; saa og saa stor har Udgiften været.

Der har været talt om at gennemføre en Lov om tvungen Regnskabsaflæggelse for Landbruget. Med Hensyn til dette Spørgsmaal er jeg enig med den højtærede Handelsminister og det ærede Medlem Hr. Sporon-Fiedler i, at det er umaadeligt vanskeligt at føre et rigtigt og nøjagtigt Landbrugsregnskab. Jeg har særlig i det sidste Aar haft Lejlighed til at se en Del Regnskaber, idet der i den Skatteraadskreds, som jeg har den Ære at være Medlem af, er to Regnskabsforeninger, der omfatter flere Sogne. Skatteraadet tog sig for i stor Stil at indkræve disse Landbrugsregnskaber, det gennemgik dem for at komme til Klarhed over, om man kunde danne sig et nøjagtigt og solidt Grundlag for Paaligningen af Skatten; men jeg maa sige, at til Trods for, at disse Landbrugsregnskaber sikkert har været saa gode, som det overhovedet er gørligt, viste det sig, at der var store Mangler, naar Talen var om paa Grundlag af dem at udfinde den rigtige Skat. Dermed skal ikke være sagt, at disse Regnskaber ingen Betydning har, tværtimod, de har landbrugsmæssig overordentlig stor Betydning; men som Grundlag for Paaligning af Skat viser det sig, at de havde ikke saa faa Mangler, og det kommer igen af, at der er saa meget, hvorover der skal skønnes. Der er Delingen af de forskellige Udgifter mellem Driften og det personlige Forbrug. Jeg skal blot nævne noget saadant som Telefon, Elektricitet, Rejser til Købstaden, f. Eks. til Markeder og en hel Række andre Udgifter, hvor det er tvivlsomt, om de skal føres paa Driften eller det personlige Forbrug. En hel Del af dem skal deles, og Spørgsmaalet er da, om de bliver delt rigtigt, naar det skal ses ud fra en skattemæssig Betragtning.

Derimod vil jeg tro, som jeg sagde forleden i en kort Bemærkning, at vi vilde naa betydelig længere frem med Hensyn til en rigtig Ligning for Landbruget, saafremt